

КАРАР КАРАРЫ

№ 15

2023 елның 29 декабре

Башкарма комитет карарына үзгәрешләр кертү турында
Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге
2018 елның 18 маендагы 7 номерлы «Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл
жирлеге территориясендә 2018-2022 елларга жирләрне куллану һәм саклау буенча
муниципаль программаны раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге
131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Алабуга
муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге башкарма комитеты

Карар итә:

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге
2018 елның 18 маендагы 7 номерлы «Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл
жирлеге территориясендә 2018-2022 елларга жирләрне куллану һәм саклау буенча
муниципаль программаны раслау турында

1.1. Карарның исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

»2018-2026 елларга Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге
территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программаны
раслау турында".

2. 2018-2026 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Мурзиха авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча
Программаның муниципаль программасын яңа кушымта редакциясендә расларга.

3. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.и.
Садыйкова) 2018-2026 елларга Алабуга муниципаль районының Мурзиха авыл
жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль
программа чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанслау
хисабына карарга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырылырга тиеш.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Житәкче

И. Р. Гаделшин

Карарның 1 нче кушымтасы
Мурзихинский башкарма комитеты
Башлығы _____ и. Р. Гаделшин
29.12 нче санның 15 нче саны. 2023 елгы

**Муниципаль программа
Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге
территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча
2018-2026 елларга**

2023

ПАСПОРТ

»2018-2026 елларга Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программаны раслау турында".

Программаның Исеме	»2018-2026 елларга Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программаны раслау турында".
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең Жир кодексы
Программаның заказчылары	АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаның төп эшләүчеләре	АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаны Башкаручылар	АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максатлары булып пычрануны, хәлсезләнүне, деградацияне, бозылуны, жирләрне һәм туфракны юк итүне һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту тора.</p> <p>Программаның Бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирне куллану һәм саклау нәтижәлелеген арттыру; жирләрне рациональ куллануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшеллекләрне саклау һәм торгызу, - жирләрне инвентаризацияләү
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2018-2026 еллар
Финанслау күләме һәм чыганаclarы	Программаны финанслау күләме – 105,2 мең сум, шул исәптән. 2018 ел жирле бюджет акчалары хисабына 10,7 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,0 мең сум., 2020 ел жирле бюджет акчалары хисабына 10,9 мең сум., 2018 ел жирле бюджет акчалары хисабына 11,4 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,0 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,2 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,0 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,0 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,0 мең сум., 2019 ел жирле бюджет акчалары хисабына 12,0 мең сум.,
Программаны гамәлгә ашыруның	Жирдән файдалануны тәртипкә китерү, жирләрне нәтижәле куллану һәм саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру

көтелгән нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре	
Программаның үтәлешен контрольдә тотуну оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тоту Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

1. Агымдагы хәлнең характеристикасы һәм тиешле өлкәдәге төп проблемалар муниципаль программаны гамәлгә ашыру

Жир-әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану барлык башка табигый объектлар белән бәйле: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм Жирнең башка кыйммәтләре. Жирне куллану һәм саклау башка табигый ресурсларны куллану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык шунда ук әйләнә - тирә мохиткә зыян китерә яки якин киләчәктә зыян китерәчәк, туфракның жир өстендәге катламын жимерүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына түгел, ә бөтен табигый комплексның экологик начарлануына да китерәчәк.

2018-2026 елларга Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә жир ресурсларын нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итүнең дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итүче жирләрне куллану һәм саклауның уңай шартларын булдыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының шактый күләмнән төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр куя. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжәсез бозу, Урман, Хайваннар дөньясы, жир булса да, экосистеманың тигезсезлегенә һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ кулланмау, аңа куллану һәм хужасыз мөнәсәбәт аның башкарган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрен киметүгә китерә.

Жирне саклау рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә нәтижәле була ала.

Мурзиха авыл жирлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм аның халкының экологик куркынычсыз тормыш эшчәнлегенә проблемалары хәзерге этапта жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйле. Авыл жирлеге дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм куллануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, һәм бу тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә хәзерге вакытта яшәүче кешеләр мәнфәгатьләрендә генә түгел, ә киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирнең экологик хәле уртача яхшы, әмма табигый рөхсәтсез чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне начарлата.

2. Муниципаль программаны гамэлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирләрне куллану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып: Мурзиха авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылығы һәм ачыклығы, хисап бирү һәм контрольдә тоту, нәтижелелек тора.

Программаның максатлары булып пычрануны, хәлсезләнүне, деградацияне, бозылуны, жирләрне һәм туфракны юк итүне һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылығын торгызу һәм жирләрне яхшырту тора.

Алга куелган максатларга ирешү өчен карар кабул ителә түбәндәгечәнинди бурычлар:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрне куллану һәм саклауның нәтижелелеген арттыру, жирләрне рациональ куллануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшеллекләрне саклау һәм торгызу,
- жирләрне инвентаризацияләү

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрнең деградациясен, пычрануын, чүпләнүен, бозылуын, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) тәэсирен булдырмау, файдаланылмый торган, рациональ кулланылмый торган яки максатчан билгеләнмәгән һәм жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануга, жирләрнең башка характеристикаларына туры килмичә файдаланылуын ачыклау өчен үткәрелә.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре

Өлеге программаны гамэлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә китерүгә; әйләнешкә яңа жир кишәрлекләрен жәлеп итүгә; авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисад үсешенә, жирләрне нәтижелерәк куллануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Чараларны үтәү нәтижәсендә программа тәмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирнең сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирне эффектив куллану.

4. Программаны гамэлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны гамэлгә ашыру вакыты 2018-2026 еллар.

6. Муниципаль Программаны ресурслар белән тээмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары хисабына карала.

2018-2026 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме жирле бюджет акчаларынан 105,2 мең сум тәшкит итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының дефлятор-индексларны исәпкә алып, шундый ук эш төрләре нигезендә эзерләнгән тәкъдимнәре нигезендә билгеләнгән.

2 нче Таблица

Тормышка ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	нибары	финанслау чыганақлары буенча			
		федераль бюджет	республика бюджеты	жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
Муниципаль программаның төп чаралары					
2018	10,7	0,0	0,0	10,7	0,0
2019	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2020	10,9	0,0	0,0	10,9	0,0
2021	11,4	0,0	0,0	11,4	0,0
2022	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2023	12,2	0,0	0,0	12,2	0,0
2024	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2025	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2026	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
Муниципаль программа буенча барлығы	105,2	0,0	0,0	105,2	0,0

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында чаралар һәм аларны финанслау күләме ел саен Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегә бюджеты акчаларының мөмкинлекләрен исәпкә алып тәзәтеләргә тиеш.

7. Программаның үтәләшен контрольдә тотуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тоту Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыру турында хисап мәғлүматлары Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетына һәм Алабуга муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына хисап чорыннан соң айның 25 нче көненә кадәр 1 нче кушымтага ярашлы рәвештә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан квартал саен тапшырыла.

